

Raadsvergadering d.d. 31 oktober/2 november 2022

Voorzitter,

In algemene zin kan ik me vinden in de fraaie Beleids- en Financiële Begroting 2023 waarvoor dank. Qua beleidsuitvoering voorzie ik - als het erop aan komt - de nodige problemen in het kader van integrale afwegingen van diverse beleidsstukken en het honoreren van wensen van inwoners. Ik mis een overzicht (bijv. een staat van subsidieverstrekingen structureel en incidenteel) en zie enkele tekortkomingen waar ik vanwege de gegeven spreektijd van slechts 6 minuten nu niet op kan ingaan. De spreektijd voor een inwoner over één willekeurig onderwerp is 5 minuten en dat staat in groot contrast met de zeer beperkte tijd die fracties worden gegund om het meest belangrijke document met een veelvoud aan onderwerpen te commentariëren. Debatteren over beschouwingen wil mede hierdoor nauwelijks lukken. Het gaat in onze raad jammer genoeg in feite alleen maar over amendementen en moties. **Zie: Overdrachtsdocument Versterken Bestuurscultuur d.d. 24 maart 2022.**

Het College vindt, dat de gemeente betrouwbaar en professioneel moet zijn (pag. 78). Ik zou daaraan toevoegen “en transparant (in handelen en besluitvorming)”. **Gaat u daarmee akkoord?** We willen allemaal inwoners meer betrekken bij lokaal beleid. Overheden die werken met **CitizenLab** zien volgens opgevraagde informatie 12 x meer betrokkenheid van inwoners, inclusief sociale groepen die te weinig worden gehoord. **Hoe denkt het College over bedoeld fenomeen?**

Betrouwbaarheid, ethisch handelen en cultuur van raadsleden

Voorzitter, het is de verdienste van GemeenteBelangen geweest om inwoners aan te moedigen met ideeën te komen, deze te bundelen en ongewijzigd te overhandigen aan de burgemeester en de raad digitaal het document toe te sturen. Maar wanneer GemeenteBelangen in de raadsvergadering van 28 september jl. met volle overtuiging vertelde het “Ideeënboek” te hebben teruggetrokken moet ik uit een nadien ontvangen schriftelijk bericht van de griffie concluderen, dat dat absoluut niet waar is. De spreekster werd ter plekke niet gecorrigeerd door een fractiegenoot, heeft nadien niet publiekelijk toegeven, dat de uitspraak onjuist was en doet niet wat vooraf aan de inwoner schriftelijk was beloofd. **Waarvan akte! (Zie note 1)**

Hoe staat het overigens met het 43 pagina's tellende ambtelijke document “Innovatieve ideeën”?

Een citaat uit 1847 van de liberale staatsman Thorbecke luidt “**Openbaarheid is licht, geheimhouding duisternis**” Als er door GB (partijbestuur en dito fractie) aangifte wordt gedaan jegens in dit geval raadslid Litjens dan doe je dat of vanuit de overtuiging, dat je het gelijk aan je kant hebt of vanuit een strategische overweging.

In het eerste geval heb je niets te verbergen en kun je transparant handelen door de inhoud van een aangifte openbaar te maken. Zeker nadat fractievoorzitter Jansen de raad over deze aangifte schriftelijk op de hoogte stelde.

In het andere geval wek je de schijn het gelijk aan je kant te hebben, omdat veel inwoners denken, dat je zoiets niet zomaar doet.

Is er sprake van een strategische opzet dan is het doen van een aangifte een kwalijke zaak, want wie lastert dan in feite? Hoe dan ook, de affaire bleek zelfs in Brussel onderwerp van gesprek te zijn. Ik hoorde als bestuurslid van de Euregio Rijn-Waal enkele mensen hierover praten. Op een gegeven moment raakt de kwestie de raad van Renkum. Volgens mij zijn we dat kantelmoment al voorbij.

Raadsleden van GB, die via de media kritiek hebben op een andere collega en zich vervolgens bewust verschuilen door te zeggen anoniem te willen blijven hebben geen lef om met open vizier te strijden en verlagen het niveau van politiek handelen.

Waarvan akte!

Smurfit Kappa

Voorzitter, het is bekend, dat er mensen zijn die willen horen wat ze willen horen en daardoor niet meer openstaan voor de realiteit. Ja, het is waar, dat in het rapport van de GGD Midden Gelderland structurele aandacht gevraagd wordt voor de overlast van Smurfit Kappa te Renkum, maar het is ook waar, dat de fabriek graag een goede buur wil zijn en er alles aandoet om hinder te voorkomen. Er wordt overgeschakeld naar het gebruik van rivierwater, zodat het grondwaterpeil met circa 10 cm. zal stijgen. Last van geur wordt aanzienlijk teruggebracht door overschakeling op uitsluitend fabricage van karton etc. Binnenkort verschijnen rapporten van meerdere gezaghebbende instanties waaruit zal blijken, dat Parenco het uitstekend doet, en qua gezondheid geen nadelige invloed op inwoners valt te verwijten. Ook het College is volgens mijn informatie van het een en ander door Parenco alvast op de hoogte gebracht. **Kunt u dit bevestigen?**

Kijken we bijv. naar de site van **Luchtkwaliteit.nl** dan zien we voor Renkum dat de concentratie van stikstofdioxide t.o.v. de vorige jaren met ongeveer 25% is verlaagd. Van de 352 gemeenten zakten we qua overlast naar positie 220, terwijl gemeente Wageningen (196) en Rheden (183) beduidend meer last van stikstofuitstoot hebben. Hoewel het bij ons de goede kant uitgaat, wetende dat er verschil van inzicht bestaat over een minimumwaarde, ligt de waarde voor Renkum nog wel hoger dan de wettelijke norm. **Heeft ons college inzicht om te bezien hoe deze situatie verbeterd zou moeten worden?**

Overige opmerkingen

- Gelukkig komt er een lokale ombudsman en een te verwachten centrummanager (winkelcentra), die conform de wens van veel inwoners hopelijk wel

kansen ziet om in het dorp Renkum een supermarktdiscount te realiseren.
Blijft het College daarop inzetten?

- Bij de behandeling van de Perspectiefnota 2022 vroeg ik om een overzicht waar de 900 geplande woningen zouden komen alsmede of de 100 flexwoningen nu wel of niet in het streefgetal zitten. In de Beleidsbegroting lees ik daar niets over. **Waar blijft bedoeld overzicht? (Zie note 2)**
- Afschaffen van een hondenbelasting impliceert dat er een dekking gevonden moet worden voor het mislopen van inkomsten dan wel aangegeven moet worden welk ander beleid versoerd gaat worden. Door dit niet te doen wordt in voorkomende gevallen niet alleen vrij spel gegeven, maar is tevens het principe “de vervuiler betaalt” losgelaten. **Graag uw reactie. (Zie note 3)**
- Betreurenswaardig is het dat ook dit College binnen het kader van recreatie en toerisme met geen woord rept over het vervaardigen van papier vanuit historisch perspectief sinds 1598 en als onderscheidend element op het vlak van gemeentelijke identiteit gericht op het heden en de nabije toekomst (realisering m.b.t. het winnen van aardwarmte of geothermie als energietransitie, 100% overschakelen van papier naar kartonfabricage te Renkum en ontwikkeling van plantaardige papierfabricage in Heelsum). Denk aan de ontelbare gezinnen uit alle aan de Rijn liggende dorpen, die daarmee hun brood verdienen en wat dit betekende voor de ontwikkeling van m.n. het arbeidersdorp Renkum. Het College beperkt zich tot het promoten van Renkum als Airborne- en kunstenaarsgemeente. **Vanwaar die beperking? (Zie note 4)**
- De wijze waarmee omgegaan wordt met het IHP (Integraal Huisvestings Plan) kan niet meer en komt als zodanig in Nederland niet voor. Alles wat met gemeentelijke grondtransacties van doen heeft hoort thuis in het opgerichte gemeentelijk grondbedrijf. **Ik verwijs naar de motie. (Zie note 5)**
- Ondanks diverse memo’s mijnerzijds blijven mijn gestelde vragen over het groenbeleid en houtstook onbeantwoord. **Waarom wordt daar tot nu toe inhoudelijk niet op gereageerd? (Zie note 6)**
- Ik ben mede-indiener van de motie van GroenLinks m.b.t. “Natuurinclusieve landbouw”.

Tenslotte nog een positieve opmerking, die ik volgend jaar rond deze tijd nu al zal uitspreken: *“Het is goed te constateren, dat het College alsnog is overgegaan tot het plaatsen van twee woonplaatsborden Buunderkamp.”*

FJB – John Bartels

We stimuleren onze inwoners, ondernemers en partners om initiatieven te ontwikkelen die bijdragen aan een mooier, schoner, groener, vitaler, veiliger en duurzamer Renkum. (Pagina 36)

Zie de noten 1 t/m 6 op de volgende pagina’s

Note 1

LAB vragen 29-09-2022 / opnieuw gesteld

Wat is de mening van het college omtrent de 27 ideeën van inwoners, zoals verzameld in het ideeënboek?

Kunnen deze worden overgenomen?

Zo nee, zijn er ideeën, die om een politieke keus vragen, zodat ze aan de raad voorgelegd zouden moeten worden?

Zijn er ideeën, die mogelijk in de ogen van het college sowieso niet haalbaar zijn en op welke grond(en) dan?

In afwachting, groet, John Bartels

4

Note 2 Overgenomen uit: Commentaar Perspectiefnota FJB – John Bartels 280922

Bouwen en huisvesting

- 900 woningen en 100+ ?

Gezien een aantal ontwikkelingen maak ik me zorgen over de haalbaarheid van het aantal te bouwen woningen van 900 in deze raadsperiode. Waarom nu aan dit aantal nog eens 100 flexwoningen zijn toegevoegd roept een vraag op. Het zou binnen de eerder vastgestelde verwoorde ambitie van het college moeten vallen.

Woningbouwers moeten goedkopere woningen ontwerpen voor een minder kapitaal-krachtige markt, terwijl hun kosten en onzekerheden sterk toenemen. Het gevolg is, dat men vaker wacht op betere tijden en projecten uitstelt, zoals die van de HES-West te Oosterbeek. Of men kan niet meer voldoen aan de eis van de gemeente Renkum m.b.t. **de verdeelsleutel van betaalbare woningen en duurdere**. Het risico dat er dan maar niet gebouwd wordt neem toe. Normen zullen aangepast moeten worden: betaalbaarheid van 75% binnen projecten met een mix van (sociale) huur en koop is niet meer reëel. **Het verstrekken van een overzicht waar de 900 woningen zullen komen zou in de Beleidsbegroting 2023 aangegeven moeten worden. Doet u dat?**

Note 3 / De Gelderlander - website

Hondenbelasting in Renkum wordt afgeschaft, maar nog niet dit jaar

De hondenbelasting lijkt in de gemeente Renkum haar langste tijd te hebben gehad. Een meerderheid van de gemeenteraad wil die afschaffen. Maar nog niet dit jaar, want dan zou de gemeente 2 ton moeten bezuinigen.

Suzanne Huibers 25-12-21, 16:58 / De Gelderlander - website

Wethouder Marinka Mulder: „Er moet dekking voor worden gevonden, door te bezuinigen of door andere belasting te verhogen.”

Note 4 / Overgenomen tekst uit de Begroting 2023

2K Recreatie en toerisme

Doel

- ☒ De gemeente Renkum is een aantrekkelijk gemeente voor recreanten en toeristen.
- ☒ Het gevarieerde stuwwallen landschap met kleine woonkernen, parken en landgoederen trekt recreanten en toeristen.
- ☒ Niet voor niets wisten kunstenaars onze dorpen te vinden en zijn we uitgegroeid tot een kunstenaarsgemeente.
- ☒ De meer recentere WOII geschiedenis (Airborne) maakt de gemeente extra interessant.
- ☒ We willen ons blijven profileren op bovengenoemde punten. (Pagina 56)

Specifieke activiteiten 2023

- Opstellen visie en uitvoeringsplan cultuur, kunst en erfgoed
- Er wordt een nieuwe visie op Cultuur, Kunst en Erfgoed opgesteld, samen met Renkumse kunstenaars en culturele organisaties. Het focuspunt ligt op het zijn van een Airborne- en kunstenaarsgemeente.
- Met de betrokken organisaties benoemen wij speerpunten voor de komende jaren in een
- Uitvoeringsplan.
- In 2023 stellen wij hiervoor een bedrag van € 100.000 beschikbaar en bekijken wij voor de
- daaropvolgende jaren welke middelen er nodig zijn. Ook maken wij gebruik van fondsen die elders hiervoor beschikbaar zijn. (Pagina 58)

Note 5 / Gegevens over het gemeentelijk grondbedrijf (overgenomen uit de Begroting 2023)

Grondbedrijf (pagina 37 Begroting gemeente Renkum 2023)

Het grondbedrijf betreft de interne ontwikkelrol van de gemeente. Het gaat hierbij om

- ☒ grip op interne en externe ontwikkelprojecten (financieel, tijd, risico's)
- ☒ bepalen kansen en risico's bij ontwikkellocaties
- ☒ bepalen ontwikkelpotentie van grondposities
- ☒ prioritering daarin van onze eigen gronden en het niet-kernareaal vastgoed
- ☒ opdrachtgever voor de (her)ontwikkeling van eigen gronden

Integrale afwegingen in het ruimtelijk domein in samenwerking met het sociale domein zijn meer dan voorheen noodzakelijk, met voldoende ruimte voor participatie. (Idem pagina 37)

In de nota Grondbeleid 2023 wordt beschreven hoe ruimtelijke doelen van de gemeente gerealiseerd worden met financieel economische instrumenten en hoe de sturing daarop plaatsvindt. Zaken als grondexploitatie, kostenverhaal, fondsvorming en grondprijnsbeleid krijgen een plek in de op te stellen nota Grondbeleid. Naast de keuze voor actief of passief grondbeleid zijn diverse keuzes die in de aanloop naar de nieuwe nota gemaakt worden. (Idem pagina 38)

Grondbeleid is er mede op gericht de verdeling van de kosten en baten bij de ontwikkeling van bouwlocaties tussen de betrokken partijen te regelen. (Idem pagina 145)

Gezondheid - houtstook¹

Verwijzend naar mijn schrijven van 19 september hoor ik graag of het College bereid is de overlast van houtstook tegen te gaan door beleid te ontwikkelen en in hoeverre het haalbaar is, dat onze gemeente subsidie aanvraagt m.b.t. het terugdringen van overlast door houtstook en voorlichting?

De antwoorden op mijn schriftelijk gestelde vragen m.b.t. het groenbeleid d.d. 12 september jl. en de Buunderkamp d.d. 21 augustus wacht ik af. In oktober reageer ik daar verder op.

6

Motie Begroting 2023 – Opnamedeel IHP in het Grondbedrijf

De raad in vergadering bijeen behandelend de Begroting 2023

constateert, dat

- er teksten opgenomen zijn m.b.t. het Grondbedrijf (zie note 1);
- de gemeente tevens over een IHP (Integraal Huisvestingsplan) beschikt;

is van mening, dat de financiële componenten m.b.t. de verkoop van gronden etc. vallend onder het IHP in feite thuishoren binnen de constructie van het Grondbedrijf, zodat niet de opbrengst per locatie bepalend is voor een ontwikkeling, maar integrale afwegingen beter mogelijk gemaakt kunnen worden, hetgeen tevens past binnen de afspraken van het Collegeperspectief waarin winstmaximalisatie per project niet op voorhand het einddoel is;

draagt het College op met een passend voorstel te komen conform de hierboven geformuleerde mening van de raad

en gaat over tot de orde van de dag.

---

¹ Vanuit de Renkumse samenleving komen signalen binnen van vooral copd-patiënten, die last hebben van houtstook. **De gemeente Renkum kent geen beleid m.b.t. schone lucht, maar heeft wel de ambitie om ook het Schone Lucht Akkoord (SLA) te ondertekenen. Maar daar hoort ook beleid bij en dus een bepaalde aanpak.** Schone lucht is van levensbelang, voor iedereen. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, het RIVM, Rijkswaterstaat, provincies en een groot aantal gemeenten hebben een Schone Lucht Akkoord (SLA) vastgesteld. Het doel is om de luchtkwaliteit in Nederland permanent te verbeteren. Houtstook van particuliere huishoudens levert volgens de website van SLA aantoonbaar gezondheidsschade op. Zonder aan-vullend beleid zal de overlast toenemen. Met de maatregelen uit het Schone Lucht Akkoord (SLA) wordt een afname van de negatieve gezondheidseffecten nagestreefd. De maatregelen in het SLA richten zich o.a. op het stoken van hout binnenshuis. De gemeente kan voor emissieverlagende projecten geld aanvragen bij het SpUk-fonds. Daarbij worden enkele thema's onderscheiden waaronder hout-stook. John Bartels roept als raadslid het College op te werken aan beleid op het gebied van overlast van houtstook en daarbij gebruik te maken van subsidiemogelijkheden.